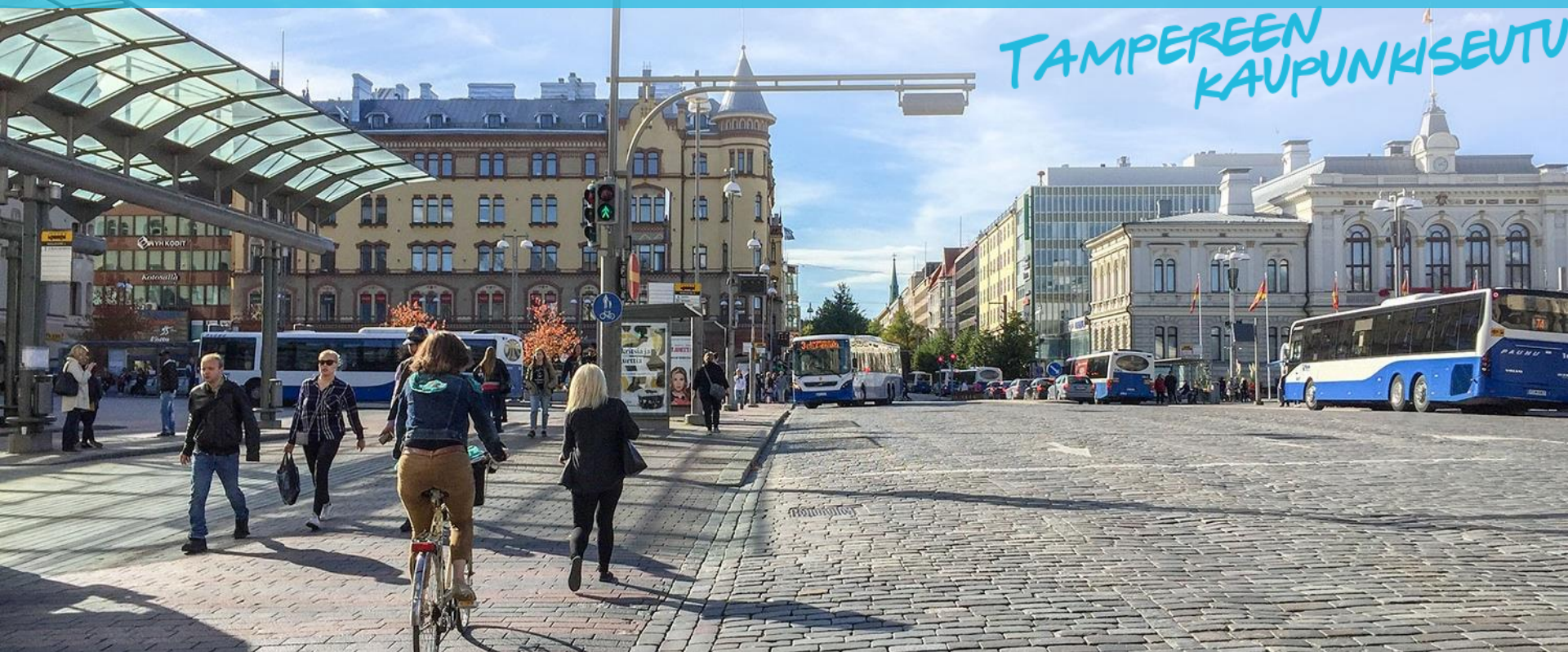
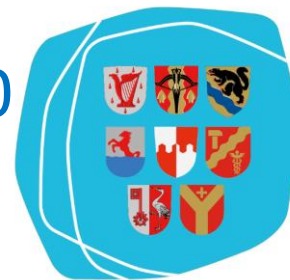

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

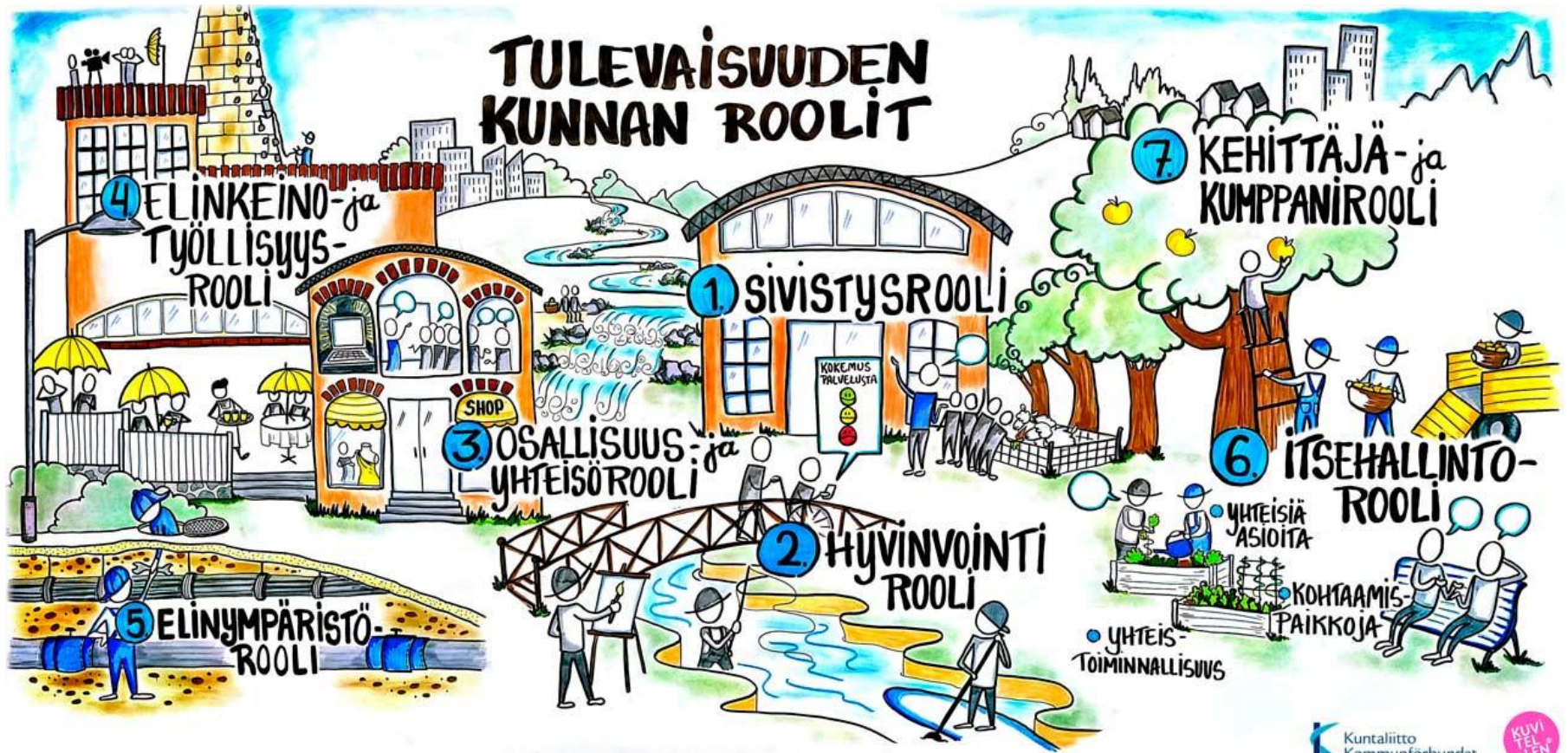
Hyvinvointiympäristön kehittämisohjelma 2017-2020

ARVIOINTI

Hyväksytty seutuhallituksessa 29.11.2017

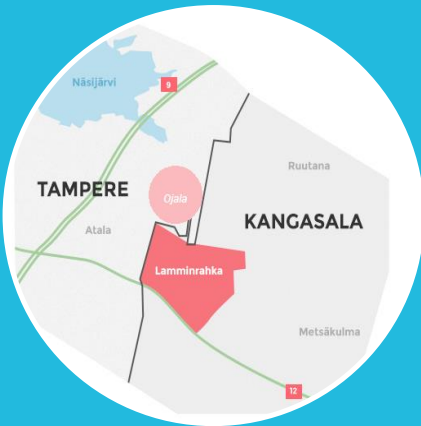
Hyvinvoiva kuntalainen + hyvinvointia rakentava
elinympäristö = elinvoima

Kehittämisohjelman arviointi

- vihreä valo: kehittämistoimenpiteitä on laitettu täytäntöön ja on saavutettu tuloksia
- keltainen valo: kehittämistoimenpiteiden valmistelu on käynnistynyt ja/tai kehittämistoiminta on kesken
- punainen valo: kehittämistoiminta ei ole käynnistynyt tai se on satunnaista (ei etene systemaattisesti).

1.1.Raja-alueiden
suunnittelu ja
toteutus

1.2.Kasvu- ja
oppimisympäristöt

1.3.Virkistys-
ympäristöt

1.Hyvinvointiympäristöjen kehitystyö

1. Hyvinvointiympäristöjen kehitystyö

Kehittämistavoite	Toimenpide	Toteutuminen
1.1.Raja-alueiden suunnittelu ja toteutus	Laaditaan kustannustenjakoperiaatteet ja sopimusmallit kuntien raja-alueiden suunnitteluun ja toteutukseen.	Infratyöryhmä on 16.10.2018 todennut, että ei ole tarvetta laatia tai luoda periaatteita ja sopimusmalleja raja-alueyhteistyöhön erikseen. Jokainen tapaus on erityinen.
1.2.Kasvu- ja oppimisympäristöt	Kartoitetaan ja parannetaan varhaiskasvatuksen ja opetusyksiköiden piha-alueita seudullisten opetussuunnitelmatavoitteiden näkökulmasta (seudullinen suunnitteluohjaus).	Ei käynnistynyt.
	Jatketaan yhteistyötä sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi	Combi-tutkimushankkeen hankkeen jalkauttaminen, jatkava työ.

1. Hyvinvointiympäristöjen kehitystyö

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Kehittämistä tavoite	Toimenpide	Toteutuminen
1.3.Virkistys- ympäristöt	Edistetään houkuttelevan hyvinvointi- ja matkailuympäristön kehittymistä seudullisten vapaa-aikareittien ja verkostojen (satama-, ulkoilu-, pyöräily-, latu- ja museoverkosto) kehittämisellä.	Seutumuseo –hanke päättyi 2019 ja toimintamalli on vakinaistettu jatkamalla Seutumuseon toimintaa 2020-2021.
		Seutureittien ja virkistysalueiden toimenpidesuunnitelma valmistui 2019.
	Satamatoiminnot kehittyvät vesistöjen virkistyskäytön ja vesiliikenteen tarpeisiin. Satamaverkon seudullista kehittämistä vauhdittava toimintamalliselvitys valmistuu ja sovitaan toimenpiteistä.	Seutusatamat -kehittämissuunnitelma valmistui 2018.
		Selvitys seudullisen toimintamallin (toimijan) vaihtoehtoista ja toteutettavuudesta seudulla valmistui 2018.
		Lakeland NäsiPyhä-työryhmän työskentely käynnistyi 2019 ja yhteistyön syventämiseksi valmistui Seutusatamat 3 – suunnitelma 2020.
	Vireyttä vapaa-ajasta –yhteistyö käynnistyy kuntien välillä ja painopisteenä on liikunnan edistäminen. Sisältää mm. ulkoliikuntapaikkojen ja viheralueiden tuotteistuksen.	Ulkoliikuntapaikkojen ja viheralueiden kunnossapidon tuotteistus valmistui 2018.
		Kunnat ottavat uudet seudulliset hankinta- ja laatuksiteerit käyttöön urakoita uudistaessaan ja seudullisesti edetään kustannusvertailuun.
	Kootaan seudullinen vapaa-aikaopas	Sähköinen alusta seudulliseksi vapaa-aikaoppaaksi otetaan suunnitteluun, kun mm. satamatyö, seutuvaraamo ja seutureitit-hankkeet etenevät.

2.1 Seudulliset kumppanuusmallit

2.2. Seudulliset osallisuuskäytännöt

2. Osallisuutta edistävä toimintakulttuuri ja palveluympäristö

2. Osallisuutta edistävä palveluympäristö ja toimintakulttuuri

Kehittämistavoite	Toimenpide	Toteutuminen
2.1 Seudulliset kumppanuusmallit	Selvitetään ja hyödynnetään ja hyödynnetään kuntien kumppanuusmallien hyvä käytännöt palvelusuunnittelussa, tuotannossa ja ylläpidossa.	Selvitys infrapalvelujen yhteistyömahdollisuuksista valmistui 2018.
		Varhaiskasvatuksen tiekartta valmistui 2018 ja uuden tiekartan laadinta on käynnistynyt 2020
		Perusopetuksen tiekartta valmistunut 2019.
		OSAKE-toimintamallin sopimus uudistettu 2018 ja sopimusta jatkettu 2020. Lempäälä on toiminut isäntäkuntana 1.1.2019 alkaen.
	Lisätään asukkaiden ja elinkeinojen ymmärrystä yhdyskuntarakenteen kehittämisen strategisen tason asioista.	Yhdyskuntarakenteen kehittämisestä on kerrottu asukkaille ja yrityksille Kaupunkiseutu 2030-julkaisuissa.

Osallisuutta edistävä palveluympäristö ja toimintakulttuuri

Kehittämistavoite	Toimenpide	Toteutuminen
2.2. Seudulliset osallisuuskäytännöt	Kerätään tietoa kuntien osallistumismenetelmistä ja sovelletaan niitä yli kuntarajan.	Nykytilakuvaus menetelmistä (osallistava budjetointi, asukasraadit ja kokemusasiakkuus) ei käynnistynyt.
	Luodaan uusia osallistumista edistäviä menetelmiä hyödyntämällä digitalisaation mahdollisuuksia.	Sivistyspalveluiden digiselvitys valmistunut 2017. Infrapalvelujen digiselvitys valmistui 2018.

3.1. Seudullinen tietopohja

3.2. Uuden kunnan hyvinvointirakenne ja yhdyspintatyö

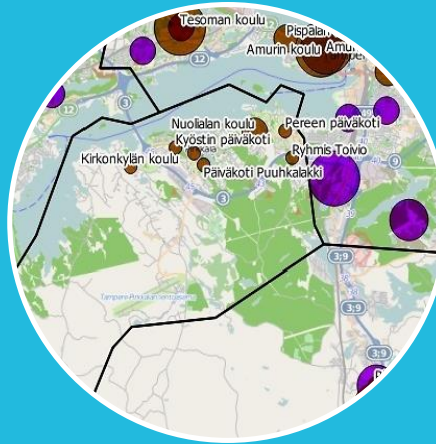
3. Hyvinvoinnin edistämisen seudullinen toimintamalli

Hyvinvoinnin edistämisen seudullinen toimintamalli

Kehittämistavoite	Toimenpide	Toteutuminen
3.1. Seudullinen tietopohja	Vahvistetaan kuntien hyvinvointityötä rakentamalla seudullinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tietopohja, joka vahvistaa myös maakuntayhteistyötä.	HYMY1 –hankeselvitys kuntien hyvinvointikertomusten nykyisistä indikaattoreista valmistui 2018.
		HYMY2 –hanke tietopohjan ja strategisen hyvinvointijohtamisen välineiden kehittämiseksi on käynnissä ja jatkuu vuoteen 2021.
3.2. Uuden kunnan hyvinvointirakenne ja yhdyspintatyö	Vahvistetaan kuntien monialaisia hyvinvointirakenteita seudullisesti. Edistetään maakunnan ja kaupunkiseudun kuntien välistä kumppanuutta hyte-yhteistyössä.	Maakuntauudistus kaatui 3/2019. Yhteistyö maakuntatason kanssa jatkuu.
		Vuonna 2018 hyvinvointipalvelujen työryhmässä esitelty kuntien hyte-rakenteet.
		HYMY –hankkeessa kehitetty ilmiöpohjaista hyvinvointikertomustyötä 2020 ja kaikki Pirkanmaan kunnat ovat voineet osallistua työpajaan. Mallinnusta on lisäksi esitelty valtakunnallisesti THL Hyte -päivässä.

4.1. Arkiliikkuminen

4.2. Tilojen,
paikkojen ja
palveluiden käyttö

4.3. Opistot ja
kirjastot

4. Vapaa-aikapalvelut ja arkiympäristöt

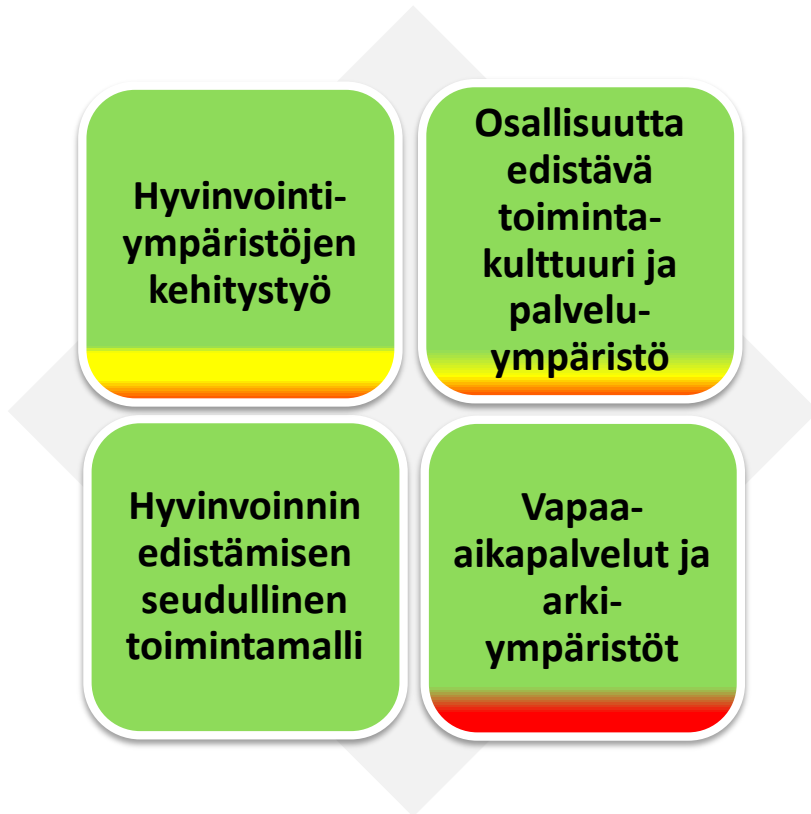
4. Vapaa-aikapalvelut ja arkiympäristöt TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

Kehittämistavoite	Toimenpide	Toteutuminen
4.1. Arkiliikkuminen	Laaditaan seudullinen monialainen arkiliikunnan Seutuliike-ohjelma (suunnitelma, johon integroidaan mm. kävelyn ja pyöräilyn, liikunnan edistämisen hyvät käytännöt sekä liikenneturvallisuuden toimenpiteet).	Seutuliike –ohjelmatyö valmistui yhteistyössä kuntien ja UKK-instituutin kanssa 2019. Koulumatka- ja liikkumiskysely toteutettiin osana Seutuliike –ohjelmatyötä 2018.
		Liikkumisen ohjauksen seudullinen vuorovaikutussuunnitelma valmistui 2019. KÄPY kehittämisohjelma 2.0 on kytketty Seutuliike –ohjelmaan 2020.
4.2. Tilojen paikkojen ja palveluiden käyttö	Kuntien tilojen käyttöä edistetään käynnistämällä seudullinen digihanke paikkojen ja tilojen käytön varaamiseksi: selvitetään julkisten tilojen käyttöpotentiaali ja käynnistetään Seutuvaraamo –digikokeilu. Lisätään tilojen ja palveluiden seudullista yhteiskäyttöä yhtenäistämällä tilojen ylläpito-, käyttö- ja hinnoitteluperiaatteita (myös eettiset periaatteet). Selvitetään seudullisen tilakoordinaation tarve.	Seutuvaraamo -digikokeilu päättyi 2018 ja kehitysvaihe käynnistyi 2019. Vuonna 2020 valmistui Seutuvaraamo –hankkeen kehitysselvitys.
		Tilojen käytön ja täytön mittareiden luominen. Ei käynnistynyt.
		Seudulliselle tilakoordinaatiolle ei ole todettu tarvetta.

4. Vapaa-aikapalvelut ja arkiympäristöt

Kehittämistavoite	Toimenpide	Toteutuminen
4.3 Opistot ja kirjastot	Seutuopistojen (Pirkan opisto ja Tampereen seudun työväen opisto) rakenne- ja toimintauudistuksen vaikutukset arvioidaan ja päätetään jatkotoimenpiteistä. Arvioinnissa huomioidaan Kangasalan ja Oriveden kuntien opistoratkaisut. Arvioidaan kirjastoyhteistyön syventämisen mahdollisuudet.	Seutuopistoarviointi laadittu 2018 ja hyväksytty seutuhallituksessa 2019. Jatkotoimenpiteenä valmistui selvitys taiteen perusopetuksesta kaupunkiseudulla 2020.
		Kirjastoyhteistyön syventämisen mahdollisuuksia ei ole arvioitu.

Arvioinnin yhteenveto

- Hyvinvointiympäristön kehittämisohjelma luotiin tilanteessa, jossa seutustrategia 2017-2020 oli hyväksytty kuntien valtuustoissa. Samalla seututyöryhmien rakenteita oli uudistettu ja uudelle hyvinvointipalvelujen työryhmälle sekä infratyöryhmälle tuli luoda kehittämisohjelma.
- Ohjelmaa valmistettaessa huomioitiin käynnissä oleva maakuntauudistus ja kuntien roolin muuttuminen sekä monialaisen yhteistyön tarve.
- Ohjelma oli uudenlainen avaus toimialarajat ylittävälle seutuyhteistyölle.
- Ohjelman visio oli, että hyvinvoivat kuntalaiset ja hyvinvointia rakentava elinympäristö ovat kunnan elinvoimatekijä.
- Ohjelman avainalueiden ja tavoitteiden asettelussa onnistuttiin verrattain hyvin. Toimeenpano on toteutunut suurelta osin. Erityisen hyvin tavoitteisiin on päästy kehittämällä hyte –työn käytänteitä, vaikka maakuntauudistus kaatui. Tarve tämän kokonaisuuden kehittämiseksi on edelleen olemassa. Yksittäisinä onnistumisina voidaan pitää myös liikkumisen edistämisen seudullisen yhteistyön eteenpäinmenoa, seutureittien sekä satamien kehittämistyön edistämistä.
- Kehittämistä on edelleen digitaalisissa palveluissa ja niihin liittyvässä yhteistyössä. Myös osallistumismenetelmistä olisi hyvä kerätä tietoa jatkossa. Ohjelma sisältää myös muutaman toimenpidekohdan, joiden käynnistäminen ei saanut toimeenpanossa kannatusta tai jotka eivät olosuhteiden vuoksi ole käynnistyneet.